

Lliçó de bonhomia

Assaig

Amics, companys i mestres

Joan Reventós
Editorial Mediterrània
Barcelona, 2006

Joan Agut

La Fundació Rafael Campalans ha tingut la iniciativa de reeditar en un sol volum els llibres de Joan Reventós *Amics, companys i mestres* (1993), *Entre els records i la nostalgia* (1998) i *Novíssimes semblances* (2000). Es tracta, doncs, d'una recopilació exhaustiva dels textos del polític socialista referits a persones del seu entorn polític i social, totes traspassades. Són setanta-quatre semblances personals, escrites generalment en ocasió de la mort del personatge.

Evocació. Joan Reventós (Barcelona, 1927-2004) hi evoca polítics i personatges àmpliament coneguts com Josep Pallach, Dionisio Ridruejo, Josep Tarradellas, Aureli Escarré, Carlos Barral, Frederic Rahola, Jordi Maragall, Lluís Companys i François Mitterrand entre d'altres. La seva atenció s'atura en altres persones potser no tan conegudes com les anteriors, però no menys importants. El llibre respecta l'idioma en què van ser escrits els textos originalment, català i castellà, segons els casos. El que es desprèn de totes aquestes semblances és la pròpia personalitat de l'autor i la seva proverbial bonhomia.

Joan Reventós i Carner va néixer en el si d'una família benestant barcelonina de

Joan Reventós evoca personatges traspassats. EFE

tradició catalanista i republicana. El 1950 es va llicenciar en dret i del seu pas per la universitat en van deixar testimoni la *Primera antologia poètica universitària* (1949) i la seva intervenció en els primers grups resistencials de finals dels anys quaranta. Va ingressar al Moviment Socialista de Catalunya el 1950. Com a líder dels socialistes catalans, va ser elegit diputat al Parlament i conseller de la Generalitat provisional presidida per Josep Tarradellas.

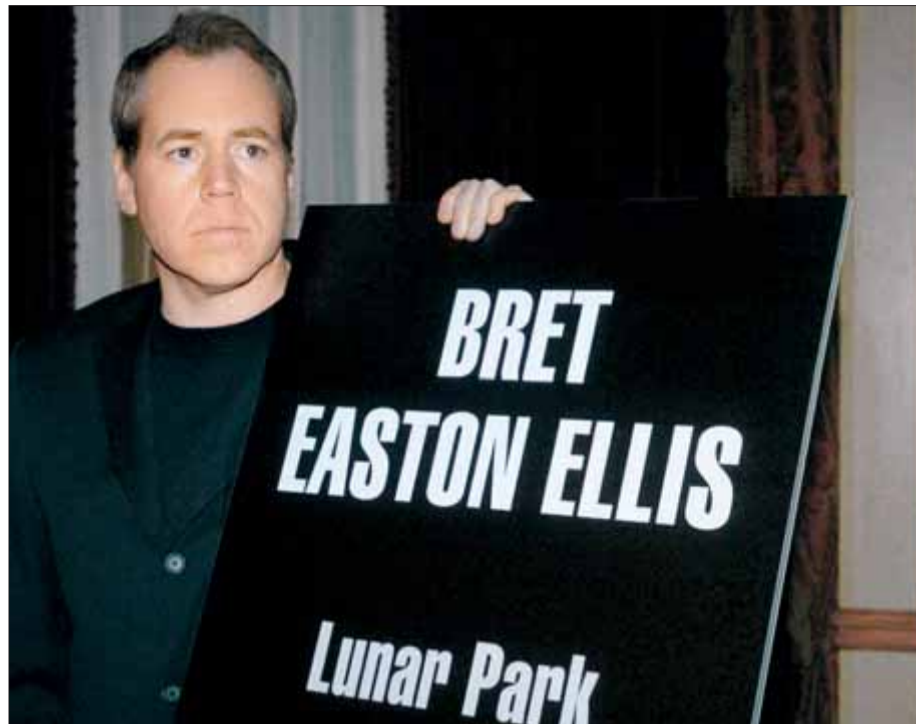
El 1978 va ser elegit secretari general del Partit dels Socialistes de Catalunya. Va ser ambaixador a l'Estat francès (1983) i president del Parlament de Catalunya entre el 1995 i el 1999. Quan va morir, ostentava la presidència del seu partit.

Segons escriu Isidre Moles en la presentació del llibre: "Aquest volum constitueix una mostra més de la concepció sobre la política que propugna i practica

Joan Reventós, almenys pel que fa a una de les seves dimensions: la necessitat de la conservació i la valoració de la memòria històrica".

Pel que fa a la intenció dels textos, el mateix autor assenyala: "No hi trobareu cap treball erudit o sistemàtic. Tots han estat volgutament redactats sense fer cap consulta bibliogràfica, fiant-me exclusivament de la memòria. En cap cas no pretenia fer una biografia, tan sols i únicament una semblança de com els recordo i els motius de la nostra amistat".

Raimon Obiols indica a la cloenda del llibre el sentit de l'obra: "Joan Reventós [...] tingué una vida plenament construïda, amb adversaris però sense enemics reconeguts, amb la màxima coherència i la mínima intransigència. I, per damunt de tot, amb innumerables amics i amigues, de molts dels quals va deixar aquests retrats..."

Easton Ellis és un escriptor que va revolucionar la literatura americana dels 80. EFE

Fama i impunitat

Narrativa

Lunar Park

Bret Easton Ellis
Traducció de Marta Pera
Columna, Barcelona, 2006

Xulio Ricardo Trigo

Easton Ellis s'ha convertit amb el pas del temps en un dels escriptors més destacats d'aquell moviment que va revolucionar, per l'atreviment dels seus temes, però també per la pràctica d'una narrativa àgil, desfermada i embolcalladora, la literatura americana dels anys 80. Un moment social favorable, molt de màrqueting i molta provocació i crítica als valors *yuppies*, que aniria *in crescendo* fins a la publicació d'*American Psycho*, ja als anys 90, completen el quadre.

Fa molt, però, que vam

descobrir l'altra cara de l'autor de *Menys que zero*, al darrere del qual conviu un escriptor amb recursos, amb una gran capacitat per narrar la vida quotidiana i els seus excessos, de trobar els dimonis que hem d'arrossegar cadascú de nosaltres, producte de societats devoradores d'intel·lectes, de cossos i, fins i tot, de les restes del naufragi.

La fama i els seus mons, així com les seves conseqüències, han estat de sempre el tema favorit d'Easton Ellis, i es pot dir que en aquesta nova entrega, *Lunar Park*, torna a insistir-hi, però amb canvis significatius. Sobretot pel que fa a una metamorfosi constant de la naturalesa de la novel·la que la fa avançar amb força cap al desconcert del personatge principal. L'autor va més enllà del retrat de

personatges i ambients d'altres obres seves, de la provocació sense horitzons, i ens fa transitar per territoris d'un malson que no sols habita en els éssers assetjats per les drogues.

El fet que *Lunar Park* sigui una novel·la notable i les contínues afirmacions d'Easton Ellis declarant-se tip dels temes i els personatges que l'han convertit en una icona viva per a molts ens mouen a preguntar-nos per què no prova de deixar enrere una etapa que sembla exhaurida i s'aventura per altres territoris literaris. Potser el lector agrairia un canvi de registre, la creació de personatges nous, encara que segueixi amb la seva dèria de retratar l'Amèrica actual. Al capdavall, els llibres d'Ellis acaben assemblant-se massa als llibres d'Ellis. Tot indica que n'hi hauria per a alguna cosa més.

Quinze veus per a un segle

Poesia

Quinze poetes valencians del segle XX

Estudi introductor i selecció de Ferran Carbó
Brosquil, València, 2005

Manel Garcia Grau

La tasca d'antòleg o de compilador no sempre resulta fàcil, i encara menys quan es tracta de resumir o aglutinar en un nombre determinat d'autors el bo i millor d'una època. D'antologies n'hem vist, darrerament, de tota

mena. Per exemple, des de David Castillo, que va obrir foc i un bon front poètic amb *Ser del segle*, a finals dels 80, passant per *Camp de mines*, de Calafat, i pels llibres d'abast universitari com *Literatura actual al País Valencià* (1993), de Vicent Simbor i el mateix Carbó, fins a la darrera dels *Imparables o 66 poemes escollits*, en podríem comptar fins a sis i de tota mena.

La tasca, doncs, del catequètic de filologia catalana de la Universitat de València Ferran Carbó (Vila-real, 1959) per compilar la millor poesia valenciana en català del segle passat ha de

ser objecte, sobretot, dels nostres elogis més sincers. I els mereix, perquè, com s'esmenta a les amenes i rigoroses pàgines introductòries, és una selecció destinada sobretot a un públic de l'ensenyament, sobretot preuniversitari i universitari, desconexors com són els estudiants, en general, de la literatura catalana contemporània i actual.

Sis poemes de cadascun dels poetes s'han organitzat en l'estructura clàssica de períodes i generacions. Per al primer període, de l'inici del segle fins al 1939, hi ha posat quatre poetes: Miquel

Duran de València, Carles Salvador, Francesc Almela i Vives i Bernat Artola.

Un poc més difícil, com esmenta Carbó, ha estat l'elecció dels poetes del període de la llarga postguerra, ja que els sis poetes triats n'han deixat fora d'altres (com Maria Beneyto, per exemple) que ben bé en podrien haver format part. Els sis poetes elegits (Fuster, Valls, Estellés, Sánchez-Cutillas, Alpera i Pérez Montaner, encara que aquests dos pertanyen, realment, a una etapa de transició) són, però, d'una alçada i una

potència que, en aquell País Valencià de grises i casposes hores, podrien semblar d'un país i una llengua normals.

La compilació representativa acaba amb cinc magnífics poetes pertanyents als darrers trenta anys: Piera, Navarro i Jaén, com a representants remarcables de la generació dels anys 70 (als quals es podrien afegir Jáfer, Salvador, Granel i Rodríguez-Castelló, per exemple), i, possiblement, els dos millors de la generació dels anys 80, Teresa Pascual i Ramon Guillell (al costat dels quals

es podrien haver inclòs fins a una desena de poetes més, donada la gran qualitat i la florida d'aquella etapa, i també de l'actualitat, cal dir).

Per tant, *Quinze poetes valencians del segle XX* és una antologia necessària, rigorosa i amena, tant per la tria com per les propostes didàctiques i la bibliografia dels autors del final del llibre. També ho és per la intenció explícita de servir de vehicle de coneixement de la millor poesia valenciana en català del segle XX, a judici de Carbó, per als universitaris i els estudiosos actuals.